

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžo/251/2015
Identifikačné číslo spisu: 5015200277
Dátum vydania rozhodnutia: 23.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5015200277.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. v právnej veci žalobkyne: T. Y. V., bytom G. XXX, právne zastúpená: Mgr. Pavol Karman, advokát, Mariánske námestie 29/6, Žilina, proti žalovanému: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Žiline, Kuzmányho 26, Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-ZA-VO-44-002/2015 zo dňa 14. januára 2015, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/73/2015-117 zo dňa 13. októbra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/73/2015-117 zo dňa 13. októbra 2015 v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. d/, Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. KRPZ - ZA-VO-44-002/2015 zo dňa 14. januára 2015 a vec žalovanému vrátil na ďalšie konanie. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 70 € titulom súdneho poplatku a 533,59 € titulom trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalobcu do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Uvedeným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie-Disciplinárny rozkaz riaditeľa Krajského dopravného inšpektorátu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline č. 8 zo 4. novembra 2014, ktorým bolo žalobkyni podľa § 53 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. uložené písomné pokarhanie za disciplinárne previnenie. Žalobkyňa svojím konaním porušila ustanovenie § 48 ods. 3 písm. a/ cit. zákona, podľa ktorého je policajt povinný plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený tým, že v zmysle ustanovenia čl. 3 ods. 3 nariadenia ministra vnútra SR č. 121/2010 o zabezpečovaní a

vykonávaní kontroly dodržiavania liečebného režimu príslušníkmi policajného zboru a príslušníkmi železničnej polície počas dočasnej neschopnosti na výkon štátnej služby pre chorobu alebo úraz dňa 1. júla 2014 neoznámila nadriadenému čas určený ošetrojúcim lekárom na vychádzky, zaznamenaný na tlačive o dočasnej neschopnosti, čím sa dopustila disciplinárneho previnenia podľa § 52 ods. 1 cit. zákona.

Žalovaný v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval procesný postup prvostupňového správneho orgánu, ako bol uvedený už v prvostupňovom rozhodnutí, ako aj vykonanie jednotlivých procesných úkonov, ktorými bol zisťovaný skutkový stav, pričom konštatoval, že nadriadený objektívne zistil skutočný stav veci zaobstaraním si písomných vyjadrení všetkých osôb, ktoré mohli k veci uviesť relevantné skutočnosti. V rámci odvolacieho konania bolo odvolanie posúdené senátom poradnej komisie riaditeľa KR PZ v Žiline, ktorý postupoval pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia samostatne a nezávisle na zistení, hodnotení a stanovisku orgánu I. stupňa, posudzoval ho samostatne po právnej i skutkovej stránke, preskúmal rozhodnutie čo do výrokovej časti rozhodnutia a jeho odôvodnenie v úzkej súvislosti s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a na základe zistených skutočností dospel k týmto záverom.

Krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie neobsahuje všetky náležitosti, ktoré vyžadujú ustanovenia zákona č. 73/1998 Z. z. tak, že by toto bolo vydané v súlade s ustanoveniami cit. zákona, keďže sa dostatočne nevysporiadalo s argumentáciou žalobkyne uvedenu v odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu. Uviedol, že v odôvodnení rozhodnutia žalovaného je potrebné vyhodnotiť aj tie odvolacie námietky, ktoré sú podstatné pre právne posúdenie veci. V danom prípade žalobkyňa vyložila čl. 3 ods. 3 nariadenia ministra vnútra č. 121/2010 tak, že podľa nej neporušila § 52 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. a teda podľa nej nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty disciplinárneho previnenia. S touto podstatnou odvolacou námietkou sa žalovaný v napadnutom rozhodnutí nezaoberal, túto nevyhodnotil, hoci mala podstatný význam pre právne posúdenie veci. Žalovaný sa nezaoberal ani námietkou žalobkyne o uložení druhu disciplinárneho opatrenia v spojení s namietaním uloženia písomného pokarhania ústnym dohovorom. Podľa krajského súdu žalovaný vo svojom odôvodnení prevzal odôvodnenie prvostupňového správneho rozhodnutia a jeho právne posúdenie sa obmedzilo len na všeobecné konštatovania o tom, že pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia postupoval samostatne a nezávisle, v úzkej súvislosti s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a konštatoval, že pri uložení disciplinárneho rozhodnutia prvostupňový správny orgán postupoval v súlade s § 56 ods. 1 a 2 cit. zákona a odôvodnenie napadnutého disciplinárneho rozkazu obsahuje všetky náležitosti predpísané v § 241 cit. zákona. Na záver krajský súd zdôraznil, že právnym posúdením nie je citácia paragrafov na vec sa vzťahujúcich a na naplnenie tejto náležitosti odôvodnenia nepostačujú ani všeobecné konštatovania, ktoré možno subsumovať pod právnú teóriu.

Proti rozsudku krajského súdu v časti výroku o náhrade trov právneho zastúpenia podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhla priznať jej trovy právneho zastúpenia aj za úkony právnej služby spísanie stanoviska k vyjadreniu žalovaného zo dňa 22. júla 2015 a nahliadnutie do spisu 6. októbra 2015 vo výške 355,73 € v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. a zaviazat žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania. V odvolaní uviedla, že písomným stanoviskom realizovala svoje právo priznané jej ako účastníkovi konania v § 123 O.s.p. a je právne bezvýznamné, či bola na doručenie stanoviska vyzvaná alebo nie. Písomnú formu vyjadrenia zvolila z toho dôvodu, aby sa súd mohol s jej argumentmi na tvrdenia žalovaného v dostatočnom časovom predstihu oboznámiť a aby týmto spôsobom bola zachovaná lehota na prípravu nie len účastníkov konania, ale aj samotného súdu, ktorý vo veci rozhodoval. Uviedla, že sa nejednalo len o samoúčelné písomné vyjadrenie, ale v stanovisku sa podrobne zaoberala jednotlivými argumentmi žalovaného a navrhla aj vykonanie dôkazov.

V odvolaní ďalej uviedla, že nahliadnutie do spisu nemôže byť súčasťou úkonu prevzatie a príprava zastúpenia, pretože k úkonu prevzatie a príprava zastúpenia dochádza nepochybne pred spísaním žaloby vo veci samej a teda v čase, kedy súdne konanie ešte nezačalo a teda ani nemohol byť v predmetnej veci založený súdny spis.

K podanému odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s

názorom Krajského súdu v Žiline v časti výroku o trovách právneho zastúpenia, ktorý považuje za formálne a vecne správny. Je toho názoru, že stanovisko zo dňa 22. júla 2015 nemožno považovať za účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia, pretože sa jedná o úkon, ktorý súd nežiadal, takýto úkon nenavrhol žiadny z účastníkov konania a bol výsledkom vlastnej iniciatívy žalobkyne a jej právneho zástupcu. Tento úkon bol podľa jeho názoru nadbytočný, pretože súd ho v konaní nepoužil, nepotreboval ani z neho nevychádzal. V stanovisku žalobkyňa zopakovala svoje tvrdenia uvádzané v žalobe, žiadne nové dôvody neuviedla a vzhľadom k uplynutiu zákonnej lehoty v zmysle § 250b ods. 1 O.s.p. ani nemohla uviesť. K námietke nepriznania náhrady za úkon nahliadnutie do spisu uviedol, že uplatnenie odmeny za tento úkon považuje za účelové. Posúdenie účelnosti trov právneho zastúpenia prináleží súdu a je určitou poistkou pred nahradením nadbytočných a nadmerných nákladov. Na základe uvedeného navrhol odvolanie zamietnuť ako nedôvodné a potvrdiť rozsudok ako formálne a vecne správny.

Dňom 1.7.2016 nadobudol účinnosť zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 SPS, odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk najmenej päť dní vopred, v senáte rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011) a rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd z obsahu predloženého súdneho a administratívneho spisu zistil skutkový stav tak, ako je podrobne popísaný v rozsudku krajského súdu, preto skutočnosti účastníkom známe nebude nadbytočne opakovať, jeho odôvodnenie považuje za úplné, vyčerpávajúce, dostatočne výstižné a presvedčivé (§ 157 ods. 2 O.s.p.) a len na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) dodáva nasledovné:

Podľa § 250k ods. 1 OSP, ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3, súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 246c ods. 1 vety prvej OSP, pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti.

Podľa § 142 ods. 1 OSP, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie správnosti výroku súdu prvého stupňa, ktorým

nepriznal žalobkyni náhradu trov právneho zastúpenia za všetky ňou uplatnené úkony právnej služby. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že krajský súd priznal žalobkyni náhradu trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej pomoci, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia, spísanie žaloby a zastupovanie na pojednávaní. Dôvodom nepriznania ostatných uplatňovaných nákladov právnej pomoci v rámci prvostupňového konania, ako uviedol krajský súd, bola skutočnosť, že z úkonu spísania stanoviska na vyjadrenie žalovaného k žalobe nevyplývajú žiadne nové právne názory a ani vyplývať nemôžu vzhľadom na to, že vyjadrenie žalobkyne reagovalo na vyjadrenie k žalobe, ktorú podala samotná žalobkyňa a v nej stanovila medze súdneho prieskumu, čím sú stanovené mantinely aj pre vyjadrenie žalovaného k žalobe a následne aj žalobkyne k vyjadreniu žalovaného. Krajský súd taktiež poukázal na to, že vyjadrenie žalovaného bolo doručené právnomu zástupcovi žalobkyne len na vedomie a nebol vyzvaný súdom, aby sa k nemu vyjadroval. Dôvodom nepriznania náhrady trov právneho zastúpenia za úkon-štúdium spisu bolo, že krajský súd uvedený úkon nepovažoval za samostatný úkon právnej pomoci, ale subsumoval ho pod úkon príprava zastúpenia, za ktorý právny zástupca žalobkyne odmenu získal, ktorý jednoznačne súvisí s jeho informovanosťou o procese v súdnom konaní.

V správnom súdnictve má žalobca v zmysle § 250k ods. 1 OSP právo na náhradu trov konania, ak bol v konaní úspešný, pričom z ustanovenia § 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 142 ods. 1 OSP vyplýva, že sa žalobcovi môže priznať len náhrada účelne vynaložených trov.

Pri posudzovaní náhrady trov konania podľa § 146 ods. 2 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) nepatrí náhrada trov právneho zastúpenia za úkony právnej služby, ktoré neboli vynaložené účelne na uplatňovanie práva.

Trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takému tvrdenému nároku. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené považujú.

Trovy potrebné na účelné vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok a aj keď má účastník nárok na náhradu trov konania, pretože mal vo veci plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne.

Je zrejmé, že účelnosť vynaložených nákladov je podmienkou ich priznania, pričom táto otázka nie je v zákone explicitne vyjadrená. Podmienkou je, že ide o výdavky potrebné na uplatňovanie či bránenie práv účastníka konania. Všeobecnému súdu prináleží hodnotiť ako kritérium pre ich priznanie ich účelnosť, resp. nevyhnutnosť. Táto otázka je vecou úvahy súdu, ktorá však musí byť vždy odôvodnená (pozri bližšie rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 557/2011 z 13. decembra 2011).

Práve vo vzťahu k účelnosti a nevyhnutnosti výdavkov smerujúci k uplatňovaniu či bráneniu práva v danej veci nedá Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“) inak ako súhlasiť s názorom krajského súdu, že ostatné uplatnené náklady právnej pomoci boli v danej veci vynaložené neúčelne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného dospel k záveru, že krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol argumenty, pre ktoré žalobcovi náhradu trov konania vo vyčíslenej výške nepriznal.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa 224 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobkyni vzhľadom na neúspech v odvolacom konaní právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.